

Kalevala pyhänä kirjana.

Pekka Ervast

Otteita Kalevalan Aineesta:

Kalevalan suuri „esille-unkesija“ Elias Lönnrot uskoi, että Kalevalassa kuvastui esi-isämme muinainen permalainen siivisyys. Sen runoista astui elävänä esiin kuva Suomen kansan menneisyydestä, tämän kansan uskonnosta ja elämästävöistä, sen pyrkimyksistä, ihanteista ja sankareista. Lönnrotin usko tarttui toisiin; Kalevalaa alettiin pitää lähteenä Suomen kansan muinaisuuden tutkimiselle sekä kotona että ulkomailla. Kalevalan mukana lewisä ympäri siivistyneen maailman Suomen kansasta maine ja alettiin huomata, että tuolla kaukana Pohjolassa asuu pieni korpikansa, joka on luonut eepoksen, jommoisia on harvoja maailmassa. „Mitä runollinen kansa“, kului kuiskeena yli maiden ja maitteitten, „mitä menneisyys sillä on takanaan! Missä onkaan sen historia! Sankarten ja tietäjien kansa!“

Nyt elämme toisessa ajassa. Innostus on laimennut. Kalevala ei ole enää, mitä se oli ennen. Nyllä sitä pidetään kansallisenä eepoksena ja kyllä sitä kouluissa luetaan, mutta tieteellisellä taholla se on kadottanut pätevyhtensä lähdekirjana. Kalevalassa ei kuvastukaan vanha permalainen siivisyys. Lönnrotin usko oli Suomen suuren Eliaan unelmaa vain.

Kalevala teki tehtävänsä viime vuosijadan herätystyössä, nyt se voidaan ajettua hyllylle muinaismuistojen joukkoon.

Mitä tästä sanoisivat Kalevalan todelliset ihailijat ja Suomen kansallisaanteen ystävät? Mihin joutaisivat heidän ihanat nähtynsä Suomen kansan muinaisesta kulttuurista, mihin heidän haaveensa ja heidän toivonsa Suomen tulevaisuudesta? Waikeroiden saisi heidän kansallinen sydämenjä huutaa: „Kuka enää kykenee haavojani parantamaan? Onko miestä missään, joka loisi minuun uutta uskoa?“

Silloin on meidän vuoromme astua näyttämölle. Nyt me, jotka näemme Kalevalassa semmoista, mitä toiset eivät vielä ole aatwistaneet, jo ka uskomme Kalevalasta sitä, mitä se itse Väinä-

möijestään uskoi, nyt me saamme korottaa äänemme ja huutaa — omallekin sydämelle: „Ole rauhasia! Mitään ei ole menetetty, sillä mitään ei ole vielä löydettykään. Eivät edes tieteelliset saatutukset ole vielä lopussa. Vielä tullaan tekemään huomioita ja löytöjä, jotka kumoovat nykyiset johtopäätökset. Mutta mitä niistä! Kalevalan todellisen arwo on toisaalla. Sen todellinen arwo on sen omasa jalatussa sijällyksessä.“

Ja kun nyt tahdomme esittää uuden ja oudon mielipiteemme Kalevalasta, saattamme syystä kysyä, ajatellen tutkimuksen kansalliseen sydämeemme iskemiä haavoja: tarvitaanko miestä niitä parantamaan? — Jos Kalevala tieteellisesti analysoituna kumoo kansalliset haaveemme, ehkä se toisella tavalla analysoituna paljastaa meille totuuden haaveiden takaa! Ehkä Kalevala on kokonaan toisenlainen kirja kuin miksi tiedemiehet ovat sitä luulleet. Ehkä se on verrattavissa niihin kirjoihin maailmankirjallisuudessa, joita kutsutaan pyhiksi. Ajatellaamme vähäsen. Jos Kalevala tämmöisenään olisi ollut olemassa pakanallisena aikana, minkälänlaisessa arvossa Suomen kansa olisi sitä pitänyt? Eikä kansa siinä nähnyt itsensä kuin kuvastimesta, nähnyt parhaimmat pyrkimyhtensä, ikuisimman itsensä? Eikä se Kalevalasta olisi hakenut mielellään lohdutusta ja neuvoa, sydämelleen iloa, tunnolleen rauhaa? Epäilemättä. Kalevala olisi ollut sille kallein aarre, isien pyhä perintö. Kalevala olisi ollut sille raamattu, pyhä kirja.

Ja jos niin olisi ollut silloin, miksi emme nyt saisi ajettua samalle kannalle? Miksi emme nyt lähestyisi Kalevalaa pyhänä kirjana? Miksi emme nyt sitä tutkisi toisella tavalla kuin tavallista kirjaa.

Onhan uudesta testamentista väitetty, että sen historiallinen pätevyys on kowin hatara. Jeesuksen olemassaoloakin on epäilty. — Mutta kristitty tunnustaa sydän riemua uhkuen; testamentti on pyhä, sillä se awoa henkisen näköni; Jeesus on elävä, sillä hän herättää minussa elämän.

Entä jos nyt Kalevalan laita olisi sama? Jos sekin olisi pyhä kirja sille, joka oikeassa hengessä oiaisi sitä lukea?

Niin, — niin meidän tekisi mieleemme väittää. — — —